

KLASA: 602-04/16-04/0071
URBROJ: 355-06-02-17-0012
Zagreb, 3. studeni 2017. godine

AKREDITACIJSKA PREPORUKA
Agencije za znanost i visoko obrazovanje
u postupku reakreditacije dijela djelatnosti Fakulteta političkih znanosti
Sveučilišta u Zagrebu

1. Uvod

U postupku reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija, koja je temeljem plana Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija), provedena u godini 2017., vrednovan je dio djelatnosti Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Politologija* na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

Stručno povjerenstvo imenovano od strane Akreditacijskog savjeta Agencije obavilo je posjet visokom učilištu dana 26. travnja 2017. godine, a njihov se rad temeljio na samoanalizi koju je za navedeni studijski program izradilo visoko učilište, Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09), Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) (dalje u tekstu zajednički: Zakoni), Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10), Pravilniku o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10) (dalje u tekstu zajednički: Pravilnici) te na temelju dokumenta „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“.

Nakon obavljenog vrednovanja, stručno povjerenstvo je donijelo završno izvješće na koje je svoje očitovanje dalo vrednovano visoko učilište. **Izvješće predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.**

Uzimajući u obzir završno izvješće stručnog povjerenstva koje sadrži podatke o ispunjenosti uvjeta koje visoko učilište treba ispunjavati u ovom postupku reakreditacije sukladno gore navedenim dokumentima, ocjenu kvalitete te preporuke za poboljšanje kao i očitovanje vrednovanog visokog učilišta i izvješće o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija dobivenih iz informacijskog sustava kojeg koristi Agencija (Mozvag), Akreditacijski savjet je na 89. sjednici, održanoj dana 24. listopada 2017. godine, raspravljao o dijelu djelatnosti vrednovanog visokog učilišta koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Politologija* na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu te donio stručno mišljenje.

2. Kvantitativni uvjeti propisani Zakonima i Pravilnicima

Vežano uz kvantitativne uvjete propisane Zakonima i Pravilnicima, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da

Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu djelomično ispunjava kvantitativni uvjet iz članka 83. stavka 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne („Narodne Novine“, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) koje propisuje da je visoko učilište dužno doktorske disertacije trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Naime, Fakultet je osigurao javnost disertacija, iako ne u digitalnom obliku (točka 6.). Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu ispunjava sve ostale kvantitativne uvjete za dio djelatnosti vrednovanog visokog učilišta koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Politologija* na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

3. Dodatni/preporučeni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja

Osim provjere kvantitativnih uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima, dokument „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ sadrži i dodatne, odnosno preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja s ciljem dodatnog pojašnjavanja ili nadopunjavanja zakonodavnog okvira te primjene međunarodno prihvaćenih standarda kvalitete .

Vezano uz navedene dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu djelomično ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji traži da omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1:3 (točka 4. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta). Također, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu djelomično ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji propisuje kojim sve uvjetima moraju udovoljavati mentori navedenog studija (točka 5. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta) kao i da djelomično ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji propisuje kojim sve uvjetima trebaju udovoljavati nastavnici (točka 6. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta). Osim navedenog, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji traži da programa dokorskog studija osigurava barem tri godine individualnog/samostalnog istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr. (točka 8. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta).

4. Ocjena kvalitete

Ocjena kvalitete donosi se na temelju uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima odnosno prema kvalitativnim kriterijima koji su sadržani u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“, a ocjenjuju se na sljedeći način: visoka razina kvalitete ili poboljšanja potrebna.

Ocjena kvalitete prema podkriterijima u postupku reakreditacije dijela djelatnosti Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Politologija* na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu sadržana je u

izvješću stručnog povjerenstva i predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

5. Preporuke za poboljšanje

Zbog trenutačne neproduktivne i neodržive situacije u vezi s postojanjem dva paralelna doktorska programa (*Politologija* i *Komparativna politika*), stručno povjerenstvo preporučuje hitnu reviziju i stvaranje jednog dokorskog programa koji bi pokrio sva podpodručja iz područja politologije (podkriterij 2.1.).

Stručno povjerenstvo također preporučuje riješiti problem velikog opterećenja mentora i nastavnika. Pojedini mentori imaju prevelik broj doktoranada i preveliko opterećenje. Potrebno je ravnomjernije rasporediti opterećenje među svim zaposlenim nastavnicima (podkriterij 1.2.). Stručno povjerenstvo smatra kako bi trebali postojati formalni mehanizmi kako bi se osigurala provjera kvalificiranosti mentora (podkriterij 1.5.) te, iako formalne procedure postoje, potrebno je kontinuirano pratiti učinkovitost mentora i mentori ih trebaju razmjenjivati kao primjere dobre prakse (podkriterij 2.4.). Dodatno, stručno povjerenstvo je mišljenja kako je potrebno jasno razgraničiti ulogu mentora i savjetnika: svaki doktorand trebao bi od početka studija imati savjetnika na temelju okvirnog plana istraživanja koji predaje tijekom upisnog postupka (prijedlog teme disertacije). Najkasnije do početka druge godine potrebno je imenovati mentora. Mentor može biti savjetnik ili neka druga osoba, ovisno o temi disertacije (podkriterij 1.5. i 3.4.).

Nadalje, stručno povjerenstvo je svjesno činjenice da mnogi doktorandi moraju usvojiti opće znanje iz discipline (jer im nedostaje opće znanje o disciplini), no smatra kako je potrebno osigurati i specifične kolegije kako bi doktorandi mogli nadoknaditi potrebna znanja, a koji bi također bili povezani s njihovim interesima i specijalizacijom. Potrebno je uvesti više kolegija o suvremenoj metodologiji istraživanja koji bi doktorandima omogućili učinkovitu primjenu postojećih metoda istraživanja. Stručno povjerenstvo je uočilo preklapanje kolegija na preddiplomskom i poslijediplomskom studiju te velik broj općih kolegija. Stručno povjerenstvo smatra kako nije stavljen dovoljan naglasak na metodologiju (podkriterij 4.1. i 4.7.). Stručno povjerenstvo preporučuje visokom učilištu razraditi jedinstvenu istraživačku strategiju koja bi obuhvatila sva područja unutar discipline (podkriterij 2.2.) i razviti, provesti i pratiti periodična vrednovanja programa (podkriterij 2.3.). Osim navedenog, potrebno je definirati ishode učenja na programu.

Ostale preporuke za poboljšanje koje su sadržane u izvješću stručnog povjerenstva predstavljaju sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

6. Preporuka stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije poslijediplomskog sveučilišnog studija, stručno povjerenstvo je u izvješću preporučilo Akreditacijskom savjetu da donese mišljenje kojim se Agenciji preporuča izdavanje akreditacijske preporuke kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporuča **izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do 3 godine** za dio djelatnosti Fakulteta koje se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Politologija* na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

Naime, stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na studijskom programu propisane kvantitativne zakonske i podzakonske uvjete (točka 2. ove Akreditacijske preporuke), zadovoljava li visoko učilište dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta (točka 3. ove Akreditacijske

preporuke) te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema podkriterijima utvrđenim dokumentom „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ (točka 4. ove Akreditacijske preporuke). Navedene podkriterije koji su sadržani u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ moguće je procijeniti samo opisnom ocjenom kako je i predviđeno navedenim dokumentom, uz obrazloženje stručnog povjerenstva i njihove preporuke za poboljšanje.

Ključnu ulogu pritom ima ispunjenost uvjeta i kriterija iz ocjene kvalitete koji direktno koreliraju sa zakonski propisanim uvjetima. To znači da, osim uvjeta iz točke 2. i točke 3. ove Akreditacijske preporuke, stručno povjerenstvo pri donošenju preporuke poseban naglasak stavlja na sljedeće podkriterije jer su usko vezani uz uvjete propisane Zakonima i Pravilnicima:

1. podkriterijima od 4.1. do 4.7. ocjenjuje se prikladnost predviđenih i postignutih ishoda učenja te usporedivost s kvalitetnim srodnim akreditiranim programima u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je sve podkriterije ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

2. podkriterijima 4.1., 3.5. i 3.8. ocjenjuje se vertikalna mobilnost u nacionalnom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je samo podkriterij **3.8.** ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete, dok je ostale podkriterije ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

3. podkriterijima 2.1. i 3.2. ocjenjuje se zapošljivost te su oni usko vezani za uvjet iz članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je oba podkriterija ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

4. podkriterijima 1.2. i 1.3. ocjenjuje se pokrivenost vlastitim znanstveno-nastavnim kadrom te su oni usko vezani za uvjet iz članka 6. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vežano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterij **1.3.** ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete, dok je podkriterij **1.2.** ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

5. podkriterijima 1.6., 3.3. i 3.10. ocjenjuje se osiguravanje odgovarajućeg prostora i opreme te drugih potrebnih sredstava za izvođenje studijskog programa te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 5., 6., 13. i 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vežano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je sve podkriterije ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

Nastavno na sve prethodno navedeno, stručno povjerenstvo je i donijelo navedenu preporuku jer je, u određenim podkriterijima, potrebno dodatno unaprijediti kvalitetu izvođenja studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Politologija* na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, a koje stručno povjerenstvo smatra ključnim za kvalitetno izvođenje predmetnog studijskog programa razine 8.2. HKO-a.

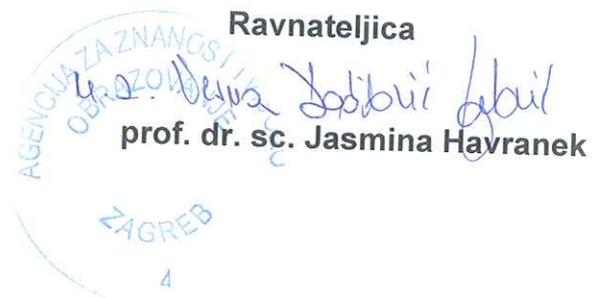
7. Zaključak

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, Akreditacijski savjet je mišljenja da bi se izdavanjem pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od 3 godine za dio djelatnosti Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Politologija* na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, visokom učilištu omogućilo da ispuni kvantitativan uvjet, dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta te da provede preporuke za poboljšanje naznačene u izvješću stručnog povjerenstva, posebno u onim podkriterijima koje je stručno povjerenstvo ocijenilo ocjenom poboljšanja potrebna.

Stoga, temeljem članka 22. stavka 3. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) te uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, doneseno na 89. sjednici, održanoj dana 24. listopada 2017. godine, Agencija za znanost i visoko obrazovanje preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

1. Izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od tri godine za dio djelatnosti Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Politologija* na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

Ukoliko visoko učilište ispuni tražene uvjete za dio djelatnosti prije isteka pisma očekivanja, preporuča se, po dostavi dokaza, razmotriti izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje tog dijela djelatnosti.

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p ministrice, prof. dr. sc. Blaženka Divjak, Donje Svetice 38, Zagreb,
2. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za visoko obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb,
3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za znanost i tehnologiju, Donje Svetice 38, Zagreb,
4. Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu,
n/p dekanice, prof. dr. sc. Lidija Kos-Stanišić, Lepušićeva 6, Zagreb,
5. Sveučilište u Zagrebu,
n/p rektora, prof. dr. sc. Damir Boras, Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb,
6. Pismohrana, ovdje.